

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za razvoj

2013/2169(INI)

22.1.2014

MNENJE

Odbora za razvoj

za Odbor za zunanje zadeve

o odpravi mučenja v svetu
(2013/2169(INI))

Pripravlavec mnenja: Ricardo Cortés Lastra

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za zunanje zadeve, ki je pristojen za to vprašanje, naj v svoj predlog resolucije vključi naslednje besedilo:

1. poudarja, da je prepoved mučenja po mednarodnem in humanitarnem pravu ter na podlagi Konvencije ZN proti mučenju (CAT) absolutna; poudarja, da mučenje spada med najhujše kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin, da ima pogubne posledice za milijone posameznikov in njihove družine ter da v nobenem primeru ne more biti upravičeno;
2. poudarja, da bi bilo treba oblikovati obsežno in celovito strategijo za boj proti mučenju, ki bi obravnavala njegove temeljne vzroke; meni, da bi ta morala vključevati splošno institucionalno preglednost in močnejšo politično voljo za boj proti slabemu ravnanju na ravni držav; poudarja, da je nujno treba odpraviti revščino, neenakost, diskriminacijo in nasilje, pri tem pa uporabiti nacionalne mehanizme za preprečevanje ter okrepiti lokalne organe in nevladne organizacije; poudarja, da je treba še okrepiti razvojno sodelovanje EU in sistem izvajanja človekovih pravic, da bi obravnavali temeljne vzroke nasilja;
3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da zahteve po osnovnih ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah pogosto naletijo na ostro represijo, zaradi česar je veliko žrtev mučenja pripadnikov najrevnejših slojev družbe; ugotavlja tudi, da na nasilje proti ženskam in otrokom močno vpliva njihova socialno-ekonomska marginalizacija, tudi v državah v razvoju; zato poziva k novim preventivnim strategijam za obravnavo povezav med ekonomskimi, socialnimi in kulturnimi pravicami ter nasiljem;
4. poudarja, da je za odpravo mučenja treba nujno zagotoviti dostop do pravnega varstva, boj proti nekaznovanosti in nepristranske preiskave, okrepiti moč civilne družbe ter spodbujati izobraževanje za preprečevanje slabega ravnanja;
5. poudarja, kako pomembno je, da delegacije Parlamenta obišejo zapore in druge prostore za pridržanje, kadar obstaja upravičen sum, da so bili pridržani mučeni ali se je z njimi slabo ravnalo, in poziva k posredovanju informacij o posameznih primerih in njihovi neodvisni preiskavi;
6. je seznanjen z bistveno vlogo EU na svetovnem prizorišču v boju proti mučenju v tesnem sodelovanju z ZN; poudarja, da je krepitev načela nične tolerance do mučenja še vedno v osrčju politike in strategij EU za spodbujanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, tako znotraj kot zunaj EU; obžaluje, da vse države članice ne ravnajo povsem skladno z Uredbo Sveta (ES) št. 1236/2005 in da so morda nekatera podjetja s sedežem v razvitih državah tretjim državam nezakonito prodajala nadzorne in varnostne naprave, ki jih je mogoče uporabiti za mučenje;
7. poziva Komisijo in ESZD, naj zelo resno upoštevata poročila vladnih agencij v tretjih državah o mučenju, sistematično vključujeta vprašanje mučenja in zlorab v vse dialoge s temi državami ter si prizadevata za pregledne preiskave teh primerov; poudarja, da je spoštovanje človekovih pravic eden od temeljev prizadevanj EU na področju razvojnega sodelovanja;

8. ugotavlja, da v skladu s Konvencijo ZN o mučenju izraz „mučenje“ pomeni „vsako dejanje, ki osebi namenoma prizadene hudo bolečino ali trpljenje, bodisi telesno ali duševno“ za namene, opisane v tej konvenciji, „če to bolečino ali trpljenje prizadeva uradna oseba ali kdo drug, ki nastopa kot oseba z uradnim statusom ali na njeno pobudo ali z njeno izrecno privolitvijo ali privolitvijo molče“; a poudarja, da uporaba izraza „mučenje“ in zato tudi popolna prepoved, preiskovanje in kaznovanje te prakse ne bi smeli biti izključeni, ko taka dejanja izvajajo nezakonite oborožene sile, plemenske, verske ali uporniške skupine;
9. opozarja, da so ženske in otroci, zlasti dekleta, najranljivejše osebe, ki jih mučijo ali z njimi slabo ravnajo; zato poudarja, da je pri razlagi mučenja treba upoštevati vidik spola ter nameniti posebno pozornost vprašanjem, kot so posilstvo med odvzemom prostosti, nasilje nad nosečnicami in odrekanje reproduktivnih pravic;
10. poudarja pomen in specifičnost dialoga o človekovih pravicah kot sestavnega dela političnega dialoga skladno s členom 8 Sporazuma o partnerstvu iz Cotonouja; poudarja tudi, da mora biti preprečevanje mučenja vedno močan sestavni del dialoga o človekovih pravicah s tretjimi državami;
11. poziva Komisijo in ESZD, naj podpreta vse regionalne mehanizme za preprečevanje mučenja, tudi Odbor za preprečevanje mučenja v Afriki, in podpira vlogo posebnega poročevalca Afriške unije za zapore in pogoje pridržanja ter poročevalca za osebe, ki jim je bila odvzeta prostost v obeh Amerikah;
12. poziva Komisijo in ESZD, naj v političnem dialogu s tretjimi državami, vključno z državami AKP, spodbujata te države, naj ratificirajo izbirni protokol proti mučenju ter vzpostavijo nacionalne preventivne mehanizme;
13. poziva Svet, Evropsko službo za zunanje delovanje in Komisijo, naj sprejmejo učinkovitejše ukrepe, s katerimi bodo zagotovili vključenost Evropskega parlamenta in civilne družbe vsaj v ocenjevanje smernic EU o mučenju;
14. poziva Svet in Komisijo, naj spodbudita svoje partnerske države, da sprejmejo pristop, usmerjen k žrtvi, v boju proti mučenju in drugemu krutemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju, tako da posebno pozornost namenita potrebam žrtev v politiki razvojnega sodelovanja; poudarja, da je uvedba pogojevanja pomoči učinkovit način za obravnavanje te težave, vendar se lahko boljši rezultati dosežejo z dialogi in pogajanjem na visoki ravni, vključevanjem civilne družbe, krepitvijo nacionalnih zmogljivosti in osredotočanjem na spodbude.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	21.1.2014
Izid končnega glasovanja	+: 24 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Philippe Boulland, Emer Costello, Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda